

fotogr.

Antoszevska Stanislawa

Brodnicze

Brodnicze
PUK; ZWZ-AK

++ Antoszevska Stanislawa
z d. Borowska
ps. „Laura” UK: 331/331 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI

Antoszewska Stanisława
J: 4: 331/331 Pom.
Brodnice DWZ AK

I. Materiały dokumentacyjne

- I/1 – relacja właściwa k. 8 s. 1-8
I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora k. 2 s. 1-4
I/3 – Inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora

II. Materiały uzupełniające relację

k. 2 s. 1-2

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

- III/1 – dot. rodziny relatora
III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r.
III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939 – 1945)
III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r.
III/5 – Inne...

IV. Korespondencja

- 1) listy, ce k. 1 s. 1
.....
.....
.....

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] k. 13

VI. Fotografie - zbiór ikonografii

1/1. Relacja - Antoszewska Stanisława:

1. Relacja uczestniczącej w walkach o niepodległość spisana przez Stanisławę Antoszewską, 6.07.1978 r., mpis, kop. k. 4 s. 1-4
2. jak wyżej, mpis, oryg. k. 4 s. 5-8

Relacja uczestniczkowski walk o niepodległość.

I. Dane osobiste :

- 1/ Stanisława Antoszewska z d. Berowska
nazwisko w czasie okupacji nie zmieniane.
- 2/ Dnia 8.X.1918r - Sumin pow. Rypin
- 3/ Józef i Marianna z d. Rypińska
- 4/ Środowisko rolnicze - gospodarstwo rolne
- 5/ Szkoła Wydziałowa - rolnicza
- 6/ Brednica

II Okres przedwojenny do 1.X.1939r. :

- 1/ Pracowałam w gospodarstwie mojej matki /ojciec zmarł b. wczesnie/
w latach 1936-37 chodziłam na kursy przysposobienia wojskowego-
kobiet. Kurs taki ukończyłam, jednak w r. 1939 karty mobilizacyjnej
nie otrzymałam i w wojnie żadnego udziału nie brałam.
Kursy PWK odbywały się w Brednicy i były prowadzone przez oficerów
P.W.

III. Okres okupacji do maja 1945r.:

- 1/ Praca zawodowa w gospodarstwie rolnym w w Gerczenicy pow. Brednia.
- 2/ Miesiąc maj 1940 r. - Związek Walki Zbrojnej - zaprzysiężona i
zwerbowana przez p. Jarzębowski. Jako łączniczka i prowadząca
punkt przerzutowy dla ludzi poszukiwanych przez policję i gestapo
- 3/ Kryptonimu komórki organizacyjnej nie pamiętam - kier. moim był
"Bluszc" - Jarzębowski kier. organizacyjny łączności inspekte-
ratu w Brednicy. Skrzynką kontaktową było mieszkanie nieżyjącego
już p. Szubringa na ul. kolejowej, skąd otrzymywałam pocztę i zle-
cenia, które przносиłam do komendanta części południowej powiatu
brednickiego z siedzibą w Gerczenicy, a w przyszłości mego męża
"Sobela" i odwrotnie. - Pocztą przychodziła od Inspektoratu i
odwrotnie wracała.

Pozatym prowadziłam punkt przerzutowy dla ludzi "spalonych".
Ukrywali się u mnie przez okres pół roku Adam Pietrowski, który
następnie resztę okupacji przebywał w Ciechanowie pod nazwiskiem
Alfred Podelski /poszukiwany przez policję i gestapo urzędnik
starostwa w Brednicy do 31.VIII.39r. Czasowo pomagałam w ukry-
waniu się p. Stanisława Dziegielewskiego podczas wpadki kdt. Insp-
spektoratu kpt. Fl^untowskiego oraz wielu innym udzielałam pomocy,
których nazwisk już nie pamiętam, a którzy znaleźli się w potrze-
bie. Przez dłuższy czas z przerwami kwaterował u mnie kpt. wywiad
okręgu - pseudonimu jego już nie pamiętam, prawdopodobnie o naz-
wisku - Nowak - w IV.kw. 1944 r. i I.kw. 1945 r. - Z innymi uczest-
nikami się nie stykałam więc trudno mi powiedzieć o liczebności
względnie o ich pracy i zadaniach.

Przynajmniej raz na miesiąc zgłaszałam się po pocztę i taką przesyłałam.

- 4/ Pseudonim wł. " Laura " . - Przeszkolenia specjalnego nie przeszłam - jedynie ustne - jak zachować się w razie wpadki. Nominacji ani odznaczeń nie otrzymałam.
- 5/ Szczęśliwie uniknęłam aresztowania, które objęło dużą część łączniczek i mego szefa. Miałam w nocy w 1944 r. rewizję, ale prawdopodobnie szukano spadochroniarzy.

IV. Okres powojenny :

- 1/ Szczególne sprawy po okresie okupacji u mnie nie zaszły. Zawodowo nie pracowałam, oddałam się wychowaniu dziecka.
- 2/ W pracy społecznej brałam udział pracując w pierwszych latach po wyzwoleniu w Lidze Kobiet. Za pracę społeczną otrzymałam odznakę honorową Woj. Rady Narodowej w Bydgoszczy za szczególne zasługi dla rozwoju województwa bydgoskiego w roku 1975.

V. Dokumentacja :

- 1/ Z czasów okupacji posiadam tylko dowód osobisty, z którego wynika, że byłam stale narodowości polskiej.
- 2/ Osoby, z którymi współdziałałam już nie żyją. Jarzębowski - roz - strzelony około 10.I.1945r.
- 3/ Publikacji na temat naszej pracy konspiracyjnej nie było.

Brodnica, 6.VII.197⁸r.

/-/ St. Antoszevska

3

Relacja uczestniczący w walkach o niepodległość.

I. Dane osobiste :

- 1/ Stanisława Antoszczewska z d. Berowska
nazwisko w czasie okupacji nie zmieniane.
- 2/ Dnia 8.X.1918r - Sumia pow.Rypin
- 3/ Józef i Marianna z d. Rypińska
- 4/ Środowisko rodzinne - gospodarstwo rolne
- 5/ Szkoła Wydziałowa - rolnicza
- 6/ Brednica

II Okres przedwojenny do 1.X.1939r. :

- 1/ Pracowałam w gospodarstwie mojej matki /ojciec zmarł b.wcześniej/
w latach 1936-37 chodziłam na kursy przysposobienia wojskowego-k
kobiet. Kurs taki ukończyłam, jednak w r.1939 karty mobilizacyjnej
nie otrzymałam i w wojnie żadnego udziału nie brałam.
Kursy PWK odbywały się w Brednicy i były prowadzone przez oficerów
P.W.

III. Okres okupacji do maja 1945r.:

- 1/ Praca zawodowa w gospodarstwie rolnym w w Gerozenicy pow.Brednica
- 2/ Miesiąc maj 1940 r.- Związek Walki Zbrojnej - zaprzysiężona i
zwerbowana przez p. Jarzębowskię. Jako łączniczka i prowadząca
punkt przerzutowy dla ludzi poszukiwanych przez policję i gestapo
- 3/ Kryptonimu komórki organizacyjnej nie pamiętam - kier. moim był
"Bluszez" - Jarzębowski kier. organizacyjny łączności inspektora-
ratu w Brednicy. Skrzynką kontaktową było mieszkanie nieżyjącego
już p.Szubringa na ul.kolejowej, skąd otrzymywałam pocztę i zle-
cenia, które prznosiłam do komendanta części południowej powiatu
brednickiego z siedzibą w Gerozenicy, a w przyszłości mojego męża
"Sobela" i odwrotnie. - Pocztą przychodziła od Inspektoratu i
odwrotnie wracała.

Pozatym prowadziłam punkt przerzutowy dla ludzi "spalonych".
Ukrywali się u mnie przez okres pół roku Adam Piotrowski, który
następnie resztę okupacji przebywał w Ciechanowie pod nazwiskiem
Alfred Bedelski /poszukiwany przez policję i gestapo urzędnik
starostwa w Brednicy do 31.VIII.39r. Czasowo pomagałam w ukry-
waniu się p. Stanisława Dzięgielewskiego podczas wpadki kpt. Ine-
spektoratu kpt. Fintowskiego oraz wielu innym u ^udzielałam pomocy,
których nazwisk już nie pamiętam, a którzy znaleźli się w potrze-
bie. Przez dłuższy czas z przerwami kwatrował u mnie kpt wywiad
okręgu - pseudonimu jego już nie pamiętam, prawdopodobnie o naz-
wisku - Nowak - w IV.kw.1944 r. i I.kw.1945 r.- Z innymi uczest-
nikami się nie stykałam więc trudno mi powiedzieć o liczebności
względnie o ich pracy i zadaniach.

Przynajmniej raz na miesiąc zgłaszałam się po pocztę i taką przesyłałam.

- 4/ Pseudonim wł. " Laura " . - Przeszkolenia specjalne nie przeszłam - jedynie ustne - jak zachować się w razie wypadku. Nominacji ani odznaczeń nie otrzymałam.
- 5/ Szczęśliwie uniknęłam aresztowania, które objęło dużą część łączniczek i moją szefkę . Miałam w nocy w 1944 r. rewizję, ale prawdopodobnie szukano spadkobiercy.

IV. Okres powojenny :

- 1/ Szczególne sprawy po okresie okupacji u mnie nie zaszły. Zawedowałam nie pracowałam, oddałam się wychowaniu dziecka.
- 2/ W pracy społecznej brałam udział pracując w pierwszych latach po wyzwoleniu w Lidze Kobiet. Za pracę społeczną otrzymałam odznakę honorową Woj. Rady Narodowej w Bydgoszczy za szczególne zasługi dla rozwoju województwa bydgoskiego w roku 1975.

V. Dokumentacja :

- 1/ Z czasów okupacji posiadam tylko dowód osobisty, z którego wynika że byłam stałą narodowości polskiej.
- 2/ Osoby, z którymi współdziałałam już nie żyją. Jarzębowski-rez - strzelany około 10.I.1945r.
- 3/ Publikacji na temat naszej pracy konspiracyjnej nie było.

Brednica, 6.VII.1977r.

/-/ St. Antoszevska.

Relacja uczestniczki por. 331/10
 Walk o miasto ~~1944~~ 1939

I Dane osobiste

1. Stanisława Antoszczyńska z d. Porowska -
 matriszka w czasie okupacji nie wymieniane.
2. 8 X 1918 Sumin pow. Rypin
3. Piotr i Marianna z d. Rypinśka
4. Srodzisko rolnicze - gospodarstwo rolne.
5. Służba radniactwa - rolnictwa
6. Brodnica

II Okres przedwojenny do 1 X 1939 r.

1. Pracowałam w gospodarstwie mojej
 matki (ojciec zmarł w 1936 r.)
 W latach 1939/1936-37 chodziłam na
 kursy przygotowania wojskowo-rolnicze.
 Kurs taki ukończyłam, jednak w
 r. 1939 karty mobilizacyjnej nie
 otrzymywałam i w wojnie żadnego
 udziału nie brałam.
 Kursy PWK odbywały się w Brodnicy
 i były prowadzone przez oficerów P.W.

III Okres okupacji do maja 1945 r.

1. Praca zawodowa w gospodarstwie
 rolnym w Górczewie pow. Brodnica
2. Misja maj 1940 r. - Związek
 Walki Zbrojnej - zaprzysiężona i
 ujętowana przez p. J. Kowalskiego.
 Jako łączniczka i przewodnicząca

punkt przewrotny dla ludzi poszukiwa-
nych przez policję i gestapo: -

3. Kryptonimna komórką organizacyjnej nie
parującą - kier. swoim był "Bluszer".
Marszowski kier. organizacyjny i kierownik
Inspektoratu w Brodnicy. Skrytka
kontaktowa było mieszkaniem meryjnego
już p. Szubringa na ul. Kolejowej skąd
otrzymywali raporty i polecenia, które
przesyłali do komendanta cegła po-
łudniowej powiatu brodnickiego z
siedzibą w Gorzelnicy, a w przyszłości
mego nazwa "Sobola" i odwrotnie.
Początek przychodzą od inspektoratu
i odwrotnie wracają.

Poratym powiadomiam punkt przewrotny
dla ludzi "spalonych". Używali
się w swoim przez okres pół roku
Adam Piotrowski, który następnie
reszta okupacji przebywał w Ciecha-
nowie pod nazwiskiem Alfred Po-
dolski, poszukiwany przez policję
i gestapo urządzone starostwa w
Brodnicy do 31 VIII 39 r. Czasowo
pomogącom w ukrywaniu się p.
Stankarła Dziągiewskiego podew
wpadli udt. inspektoratu udt. Trętow-
skiego oraz wielu innym udzie-

lotam pomocy, lotnych narodził się nie
 powiastam, a lotny znaleźli się w po-
 trzebii. Piersi dłuższy czas z przerwami
 leżatowat u mnie lept. Wyjściu odeszła
 - pseudonimem tego jest nie powiastam,
 prawdziwie o narodził - Nowak -
 w IV kw. 1944 i I kw. 1945 r. Z im-
 mym uczestnicząc się nie stylizacji
 więc tandem nie pośredni o liczebno-
 ci względnie o ich pracy i reklamach.

Prymarniej nie ma miesiąc wyta-
 tam się po porcie i talis prezentam.

4. Pseudonimem lot. "Laura". Puentio-
 lenia specjalnego nie prezentam - fe-
 dymie listnie jak zachowac się w razie
 wypadku. Nominacji ani odwołania
 nie otwieram.

5. Szczęśliwie unikam arestowania,
 lotne objęto drugi etap igumniech
 i mego srepta. Miałam u mojej
 w 1944 r. verifę, ale prawdziwie
 dobnie subiacio spradochomany.

IV
 -

Okres porwojenny

1. Szczęśliwie sprawy pro okresie
 olipacji u mnie nie wisty
 Zasadowo nie pracowałam, od-
 datam się wychowanu dzieć.

2. W. pracy społecznej brałam udział
pracując w pierwszych latach po wyz-
woleniu w dziedzinie kobiet.

Za pracę społeczną otrzymałam
odrębnie honoraria Woj. Rady Naro-
dowej w Bydgoszczy za wyjątkowe
wysiłki dla rozwoju województwa
bydgoskiego w r. 1975

V Dokumentacja

1. Z czasu okupacji posiadałam
tylko dowód osobisty z którego
wynika, że byłam stale me-
rodzoboscą polską.
2. Osobę z którym współdziała-
łam i mi nie żyje Gausborde
- rozstrzelany około 10 I 1945 r.
3. Publikacji na temat mojej
pracy konspiracyjnej nie była.

Brodnica, 6 VII 1978

St. Antoniewska

1/2. Dokumenty dotyczące reletora: Antoszewsko,
Stanisława:

1. Oświadczenie świadka - Zygmunt a
Domke ps. "Szczapa" z 19.02.1990 r. o
konspiracyjnej działalności Stanisławy
Antoszewskiej, kserokop. k. 1 s. 1-2

2. Oświadczenie świadka - Klary Kone-
nowskiej ps. "Iwa" z 19.02.1990 r.
o konspiracyjnej działalności Stanisła-
wy Antoszewskiej, kserokop. k. 1 s. 3-4

Domke Zygmunt, Grzypa

Brodnica dn. 19 V 1990

/nazwisko, imię, pseudonim/

Brodnica

/adres wydającego oświadczenie/

W-11-103

OSWIADCZENIE SWIADKA

Jako b. żołnierz Obwodu Brodnica Armii Krajowej

/wymień jednostkę i organizacyjną AE lub inną/

Określenie Komorze kadr. łączności Obwodu

świadomy/a/ odpowiedzialności wynikającej z przepisów prawa za prawdziwość podanych niżej przeze mnie faktów

OSWIADCZAM

że, ob. Antoszevska Stanisława s/c. Józefa i Marianny

urodz. dn. 8 września 1918 r. w Guminie p. Ryjciu

jest mi znany/a/ osobiście jako b. żołnierz Armii Krajowej

Inspektoratu Brodnica - Batal. Łączności

/wymień jednostkę i organizację, której był żołnierzem/

w czasie od 1940 r. do 1945 r. od do

wyżej wymieniony posiadał pseudonimy: Laura

i pełnił funkcję: łącznik - prowadzący kwaterę

posiadał stopień wojsk. w okr. powiadczonym: szeregowy

Opis znanego mi przebiegu służby i działalności w/w w czasie walk

z okupantami: podać w jakich był oddziałach, placówkach: służbach: pod

czym d-twem-kierownictwem: przeszkolenie wojskowe i inne: znany mi jego

udział w akcjach bojowych i innych, w jakich miejscowościach i ich

czasokresy: /Na pełną odpowiedź można wykorzystać stronę odwrotną/

Prowadząca kwaterę dla emisariuszy sztabu Okr.

gu HK oraz dla ludzi spalonych

/poświadczenie podpisu/

Kowarska Włara ps. Jara

/pieczętka inst. i imienna/

okr. Brodn. Woi.

Prawdziwość powyższych danych
stwierdzam własnoręcznym
podpisem

Zygmunt Grzypa

/nazwisko, imię, stopień wojskowy,
funkcja, stanowisko/

Obwód Brodnica

FUNDACJA
Archiwum Pamięci Ziemi Krajowej
ul. Piłkarski 37 p. 10, tel. 18-321
87-100 TORUŃ

Stwierdzam, że w zbiorach Fundacji znajduje się dokumentacja
służby konspiracyjnej Pana Zygmunta D O M K E
pseudonim "Szczapa" sygn. akt.M-103

Σ Zewalle

Doc. dr hab. Elżbieta Zawacka
ul. Gagarina 136 m 24, tel. 173-44
87-100 TORUŃ

Toruń, dnia 15.05.1990r.

.....
/ nazwisko, imię, pseudonim/

Prodnice .. dn. 19. II. 19. 90. 3

Prodnice
/adres wydającego oświadczenie/

nr 378

OSWIADCZENIE SWIADKA

Jako b. żołnierz Inspektoratu Prodnice Armii Krajowej
/wymienić jednostkę/i/ organizacyjną/e/ AK lub inną /

Bijan Ładzmon

/świadomy/a/ odpowiedzialności wynikającej z przepisów prawa za
prawdziwość niżej podanych przeze mnie faktów:

o ś w i a d c z a m

ze, Ob. Antokrenski Stanisław z Boroski s/c. Józef i Marianna

urodz. dn. 8. września 1918 r. w Luminie p. Ryppan

jest mi znany/a/ osobiście jako b. żołnierz: Armii Krajowej

Inspektorat Prodnice Bijan Ładzmon

/wymienić jednostkę/i/ organiz. której był żołnierzem/
w czasie od 1940 do 1945 od do

Wyżej wymieniony posiadał pseudonimy: "Laura"

i pełnił funkcję/e/ /Przewodniczącego Komitetu

posiadał stopień wojsk. w okr. poświadczanym: /szereżownik

Opis znanego mi przebiegu służby i działalności w/w w czasie walk

z okupantami: podać w jakich był oddziałach, placówkach, służbach, pod

czyim d-twem, kierownictwem, przeszkolenie wojskowe i inne, znany mi jego

udział w akcjach bojowych i innych, w jakich miejscowościach i ich

czasokresy: /Na pełną odpowiedź można wykorzystać stronę odwrotną/
przekradanie kwater dla sztabu Okręgu AK

oraz dla ludzi spalonych.

/poświadczenie podpisu /

Zygmunt Tomke, Prodnice
pieczęćka inst. i imienna

Prawdziwość powyższych danych
stwierdzoną własnoręcznie
podpisem .....

.....

FUNDACJA
Archiwum Pomorskiej Armii Krajowej
ul. Piekary 37 p. 23, tel. 18-321
87-100 TORUŃ

Stwierdzam, że w zbiorach Fundacji znajduje się dokumentacja
konspiracyjna Pani Klary Konarszewskiej
pseudonim "Iwa", sygn akt 378 - K

E. Zawacka

Doc. dr hab. Elżbieta Zawacka
ul. Cegerna 136 m 26, tel. 173-44
87-100 TORUŃ

Toruń, dnia 15.05.1990r.

II. Materiały uzupełniające relację: Antoszewska
Stanisława:

1. Yurkiewicz A., Antoskewska Stanisława,
[W:] „S.B.K.P. 1939-1945”, pod red. Elżbiety
Skorskiej, Toruń 2004, cz. 6, s. 28-29.

k.2 s.1-2

1

gazetki wydawanej przez tę organizację pt. „Za wolność”. Dnia 6 III 1940 aresztowany ze stu członkami „Batalionów Śmierci”, „Grunwaldu” i KOP. Więziony w Forcie VIII w Toruniu, był przewożony na przesłuchania do siedziby gestapo przy ul. Bydgoskiej. Pod koniec 1940 umieszczony w obozie koncentracyjnym Sachsenhausen–Oranienburg (nr oboz. 27058). Zmarł w lutym 1945 w czasie transportu więźniów do Bergen-Belsen.

APAK, T.: Adamek J., Adamek K., Buszewicz J., Hejka L., Kostecki S.; Gąsiorowski A., *PAP...*, s. 152; Jaszowski T., *Okr. Pom. AK. Podokręg...*, s. 20, 259–260; *Pom. org. konsp. poza AK...*, s. 259–260; *Sl. konsp. pom...*, cz. 1, s. 88; cz. 4, s. 32, 81.

Michał Ojczyk

Antoszevska Stanisława z d. Borowska ps. „Laura” (1918–2002), łączniczka i kwaterniczka Obw. ZWZ–AK Brodnica i Insp. AK Brodnica.

Urodzona 8 X 1918 w Suminie pow. rypiński; córka rolnika Józefa i Marianny z d. Rypińskiej. Ukończyła 6 klas szkoły wydziałowej w Brodnicy. W latach 1936–1937 przeszła w Brodnicy kursy organizowane przez PWK.

Nie zmobilizowana we wrześniu 1939. Po ucieczce w kierunku Płocka wróciła do Gorczenicy pod Brodnicą, gdzie przez całą okupację pracowała w gospodarstwie rolnym rodziców. Do konspiracji została zaprzysiężona w maju 1940 przez Franciszka Jarzębowskiego ps. „Bluszcz”, kier. łączności Insp. ZWZ Brodnica. Od tego czasu do przełomu 1944 i 1945 pod ps.

„Laura” pełniła funkcję łączniczki sztabu Insp. ZWZ, potem też członkini sekcji łączności WSK Obw. AK Brodnica. Jej skrzynki kontaktowe, na linii obwód–inspektorat i odwrotnie, mieściły się u Maksymiliana Schubringa (vel Szubringa) przy ul. Kolejowej w Brodnicy (brata Klary Konarzewskiej ps. „Iwa”) i w Gorczenicy dla Kazimierza Antoszevskiego ps. „Soból”. Tu też kwaterowała „spalonych”. Przez 9 miesięcy ukrywała m.in. Adama Piotrowskiego, poszukiwanego przedwojennego urzędnika starostwa w Brodnicy, który, zaopatrzonej przez Jana Schyndlera w fałszywy dowód na nazwisko Alfred Podolski, został przetrzucony do Ciechanowa. Wraz z „Sobolem” zamelinowała w sierpniu 1944, u gospodarza w m. Szczuka, zagrożonego aresztowaniem Stanisława Dziegielewskiego. W IV kwartale 1944 i w I kwartale 1945 w Gorczenicy kwaterował Jan Nowak, oficer wywiadu. W więzieniu w Brodnicy miała kontakty ze straż-

Jurkiewicz A., Antoszevska Stanisława, [w:] „S.B.K.P. 1939–1945”, pod red. Elżbiety Skerkiej, Toruń 2000, cz. 6, s. 28–29.

nikiem. Uniknęła aresztowania na przełomie grudnia 1944 i stycznia 1945, chociaż w listopadzie 1944 przeżyła nocną rewizję, przypuszczalnie w poszukiwaniu desantu grupy „Pomorze”.

Po wojnie nie podjęła pracy zawodowej, jednak czynnie działała w Lidze Kobiet. Uprawienia kombatanckie uzyskała 18 IV 1991. Zmarła w Brodnicy 26 VI 2002 i tam pochowana.

Odnaczona Krzyżem Armii Krajowej, a w 1975 uhonorowana odznaką Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bydgoszczy za pracę społeczną.

W 1941 zawarła związek małżeński z Kazimierzem Antoszewskim ps. „Soból”.

APAK, Kartoteka Insp. Brodnica, T.: Antoszewski K., Dziegielewska S., Konarzewska K., Wultańska Ł.; Biul. FAPAK, Toruń 2002, nr 2.

Anna Jurkiewicz

Antoszewski Kazimierz ps. „Soból” (1917–2001), oficer organizacyjny, kmdt Insp. AK Brodnica.

Urodzony 22 IX 1917 w m. Perm (północny Ural) w rodzinie ogrodnika Bolesława i Emilii z d. Sobolewskiej. Rodzice Kazimierza byli potomkami zesłanych na Syberię uczestników powstań narodowych. W 1914 zostali wysiedleni na Ural za „nieprawomyślność”. Przedtem mieszkali we wsi Holaki pow. Biała Cerkiew w okolicach Kijowa. Tu Bolesław Antoszewski prowadził ogród w majątku Kazimierza i Romualdy Chojeckich. Rodzina Antoszewskich wróciła w 1923 do Polski tylko z dwojgiem dzieci, bo jedna z córek zmarła w czasie podróży. Początkowo zamieszkali w Warszawie, potem ojciec Kazimierza wraz z rodziną wyjechał do Nowego Miasta Lubawskiego w poszukiwaniu pracy. A.K. w 1937 zdał maturę w nowomiejskim gimnazjum. Aktywnie działał w ZHP i PW. W latach 1934–1937 był drużynowym 14 PDH im. ks. Józefa Poniatowskiego w Nowym Mieście Lub. Od 19 VIII do 15 IX 1938 odbył służbę w 3 Batalionie Junackich Hufców Pracy; od 30 IX 1938 do 31 VII 1939 ukończył Dywizyjny Kurs Podchorążych Rezerwy przy 67 pp w Brodnicy, a 20 VII tegoż roku awansował na kaprała.

Dnia 1 VIII 1939 został przydzielony do I batalionu 67 pp na stanowisko zcy dcy plut. w 2 komp. strzeleckiej. W kampanii wrześniowej, od 1 IX do 23 IX 1939, w stop. kpr. pchor., przeszedł szlak bojowy od Zbiczna k. Brodnicy do

IV/1. Korepondencja bieżąca - Antoszewska
Stanisława:

1. Wielkopolska karta śpiżniowa 2
11.04.1993

lc. 1 s. 1

Fot. Andrzej Stachurski

Wiele serdeczności
radości i zdrowia
dla Gz. Pauli
i jej współpracowni-
ków życia na
Uwija
L. Antoszewski
z żoną H.

Brodnica 11.09.93

Gz. Pauli
Elżbieta Lawacha
ul. Piękny 49

87-100 Toner

Wszelkie prawa zastrzeżone Fundacja Armii Krajowej

T: K 331/331 Pom.

Brodnice

Antoszewsko, Stanisława

V. Skarty informacyjne:

N. 13

1 Sup. Brodnie
Ak

ANTOSZEWSKA Stanisława ps. "Laura"
Nawiniosel SZ Z Ak Obiegtonie obry-
mata uprawnienia bankowe
od Zarnadu Groniec SZ Z Ak - 18.04.1991.
Inocelo; Teerka osob. A-5 SZ Z Ak Obieg
tonie.

verte!

Azak 91.

1941 2 Pordnice
FK
Borovské Stanislava zam. (Autosnorka)
prowadziła w gozczeniu Krotkos dla
czioukies konspiracji i dla ukrywania si
panu 9 m-cy Alfreda Podolskiego
data zaproszenia jakoby maj 1940 r. przez
Jaroslawskiego

zrodlo K Autosnorki M9 05

22

3 Brodnice
AK

Antoszewsko Stanisława
~~Krzysztofa~~
z domu Borowski
obecnie mieszka Brodnica ul. Nowa
28

koto brodnica

zob. lista II środowiska pomorskiego
okr. Toruń SZAK

4. Brodnica

Antoniusz Strawiński

nr. 8. ¹⁰ 09. 1918 r. w m. Sumin pow. Rypin

związany w SZIAK,

rob. T. osobowe w SZIAK okręgu Toruń
(pomocę inr. 5)

MA-PZ

++ Antoszewska Stanisława
ps. "Laura"

Brodnic
FK 5

Data 26.06.2002r. zmota,

ob. list Jenezo Wultaniskiego
do Fundacji z 11.07.2002r.
- J: K: 585/585 Pom. Wultanisku Lujk

Antoszevska Stanisława

Brodnica
xTQXNxx
AK

- żona Kazimierza Antoszewskiego.
Łączniczka w Wojskowej Służbie Kobiet. Miała kontakty ze strażnikiem we więzieniu w Brodnicy. Uzyskała informacje o aresztowanym Marianie Sukowskim, który zginął w Stutthofie.

Zob. tom 23 - Stutthof, nr.174, St. Dzięgielewski K.Woj.

++

Antoszewska Stanisława

Brodnica
2W2-AK, 8

Nota biograficzna

zob. 'Biuletyn' FAPAK nr 2/2002r.

Lanva

IV 79

9

potrzebni wzięci z nami do relacji. D

- marzanka czy pochodzący z wawerskiej starożytności
który pochodził z powiatu, a to pamiątki (Kto to był?)
- czy data maj 1940 zaproszenia przez Jany Banku
fest zupelnie pewne?
- czy mieszkam w Symbryngie na Koleszowach było stary
Jany Banku? a może Hrabkowskiego, Kłosa był w
wielkim domu? Czy on z Karpowicami prze-
życiem był - w powiatu - z Janowcem, a nie z
Hrabkowskim. Bachel
- Kto skontaktował Sobola z Jany Banku Kiedy?
Czyż nie Sandomirski Aleksander (Przed bratem Borek)
- Sandomirski - Bielecki, czy?
- czy nie otrzymał w 1940/41 w Janie Góty i innym
(Alfonz Jankowski) - może to był Alfonski - Alfons?
- czy znała Bielewicką, Karbową, Cybidkę
poproszonym, czy z pracy kompromitacyjnej? Jurek Kow
wzajemnie, to co to były za kontakty
- rok ślubu z Sobolem X. 1941
- tek - czy była tajemniczą "Blawra" - Jany Banku przed
zamieszaniem? fakty do Sobola?
- tożsamość - Co robili w 1940 w ZWZ? Sobol był zaproszony
w 1940 w? przez Gwizda
/mówi komunistom w Sobole powiatu ZWZ w Borek
- nie - czy on kpt Nowak był może aresztowany w 1944 w
w Bydgoszcz w ramach z T Spodnieńskim z Dobrym?
On kapitan zdetat mewa, a Spodnieńskimi wstrząsali
w 1945 w w Bydgoszcz.

Wszystkie fotografie

1) mu zaproszenia zamek Symbryngie Fele (+1945)

331

331
10
Matrika z wstawi
papiery z 29 IV 45

Antoniowski Stanisław z Baranów
ps Stefania? Janina
nr 8 IX 1918 Sumi pas Rybin

Janina, Maria Ruznicka
gospodarka w Baranowie, międzykancelaria
6 klas rokata wzdłuż w Baranowie, jony miesz
87-300 Baranów

Była z rodziną wyjechała 20 maj 1941 r
Prat Staw 100, 3 L. motocykl; kawa PKK 1936?
mieszkała do wojny
K-the Pankow (autorska)

1939 r - z rodziną wyjechała w Kras Polacko
i w Warszawie została
mieszkała, miała z rodziną
Po zamężeniu - między Antoniowski był zaproszony
przez Stanisława 1941 r - Konin?

funkcje? Była technikiem muzyki, który

od 1941 r prowadziła papierów - w Koninie?
w Baranowie
do jej męża pan prowadzącej pracownię stawa-
rów; one to dawno, swoje muzyki

Znała Zelenicką w Ad., Karłowicz, Cybulskie,
Ranowicki

Papierów były od muzyki -
mówiła papierów do Konina zgodnie do awantury
mieszkańców. (po tym nie było pracy) 1944

Płk, k. s. w. z.

11

4. Antoszevska Stanisława ps "Laura", z domu Borowska
ur. 8.10.1918 r., w Suminie pow. Rypin, córka Józefa i Marianny z d. Ry-
zamieszkała w czasie okupacji w Górczenicy koło Brodnicy (pińska
obecnie mieszka Brodnica.

Zwerbowana do ZWZ / AK i zaprzysiężona przez kier. V K insp. Brodnica
"Bluszcz" w maju 1940 r.

Pełniła funkcję łączniczki k-dy obwodu Brodnica i prowadziła punkt prze-
rzutowy dla ludzi "spalonych"
Czynna w samopomocy cywilnej

Źródło: relacja własna /331/

relacja męża, Kazimierza Antoszewskiego, ps "Soból", k-dta rej. po-
łudniowego obwodu Brodnica

Antoszewska Stanisława

Brodnice

14 2 12

Odszkodowa Komisem Armii
Krajowej (nr 19 237)

zob. dzieło 'Odszkodowa' - materiały przesła-
zane przez Elżbietę Zawacką str. 57 poz. 16
listy 1 a

14. VI '04

++

Antoszewska Stanisława
c. Józefa

Brodnica

WSK

13

nr. 8.09. 1918 Sumin

komsp. - IV 1940 - 01. 1945

rob. Spis członków Św. Ł. Ł. Akc
Obr. Toruń, s. 2; k. probl. org.
kombat.

2/2 III '11

FUNDACJA
"Archiwum Pomorskie Archiwum Olszej"
ul. Piekary 49, tel. 271-86
87-100 TORUN

opr. 12.05.1994 r.

MGr

TECZKA

fotogr.

Brodnica

K-331

Brodnica
AK

++ 2002,

Antoszevska Stanisława

ps. Leire

z d. Borowska

Zawartość teorii:

- I Relacja, k. 1-13.
- IV Korespondencja bieżąca, k. 1.
- V Karty marwiskone, k. 4. 3 karty.

opr. 12.05.1994
M. Groch

zniesione teksty

5.12.2002; poprzedni

nr K. 337

FUNDACJA GENERALNA ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Al. Wolności 13, 82-100 Puck, Pomorze Zachodnie
wraz z nielicznymi Skrzynkami Pocz. 1939
87-100 Puck, ul. Podmiejska 13, tel. 0048 00 66 22 186
e-mail: fundacja@wp.pl, www.zawacka.pl
NIP: 611-131176; REGON: 870000736
KRS: 0003044102
Nr r-ku 82 1050 1506 0000 0000 5002 0244

fotogr.

Antoszewska Stani sława

